

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9C/449/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115224010
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2016:6115224010.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica sudkyňou JUDr. Jarmilou Jánošovou v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi Q. B., M.. XX. XX. XXXX, Q. P. XXX/XX, Q., Š. G. P., o zaplatenie 340,79 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka v bode 3. Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb v znení „V prípade porušenia záväzku Účastníka uvedeného v bode 1 alebo 2 tohto dodatku a následnej deaktivácie Služby je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške uvedenej v tabuľke č. 1 tohto Dodatku.“, je neprijateľnou podmienkou.

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 85,85 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 10,98 Eur od 26. 12. 2012 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 13,49 Eur od 26. 01. 2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 33,29 Eur od 26. 02. 2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 28,09 Eur od 26. 03. 2013 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd z a s t a v u j e konanie v časti zmluvnej pokuty vo výške 31,12 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 31,12 Eur od 26. 12. 2013 do zaplatenia.

V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľa z a m i e t a .

Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 02. 12. 2015 domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 340,79 Eur spolu s príslušenstvom a náhradu trov konania a to z titulu neuhradenej ceny telekomunikačných služieb a zmluvnej pokuty.

Súd vykonal dokazovanie návrhom na začatie konania, Zmluvou o poskytovaní verejných služieb zo dňa 08. 08. 2012, Dodatkom k zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 08. 08. 2012, Všeobecnými podmienkami na poskytovanie verejnej telefónnej služby, Cenníkom pre poskytovanie služieb spoločnosti Slovak Telekom, a. s., faktúrami vystavenými právnym predchodcom navrhovateľa č. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 11. 2014 s príslušnou časťou prílohy č. 1, pokusom o zmier zo dňa 22. 09. 2015, písomnými vyjadreniami navrhovateľa, ostatnými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise a zistil nasledujúci skutkový stav:

Navrhovateľ uviedol, že Zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou dňa 20. 11. 2014 medzi postupcom Slovak Telekom, a.s., so sídlom Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 35 763 469 a postupníkom - navrhovateľom postúpil Slovak Telekom, a.s. navrhovateľovi pohľadávku, ktorá je predmetom tohto konania.

Ďalej tvrdil, že jeho právny predchodca Slovak Telekom, a.s. uzavrel s odporcom dňa 08. 08. 2012 Zmluvu č. XXXXXXXX podľa zákona o elektronických komunikáciách. Predmetom zmluvy bol záväzok právneho predchodcu navrhovateľa poskytovať odporcovi telekomunikačné služby špecifikované v zmluve za podmienok uvedených v zmluve a vo všeobecných podmienkach. Odporca sa zaviazal zaplatiť za poskytnuté telekomunikačné služby cenu stanovenú v zmluve a v cenníku. Právny predchodca navrhovateľa vyúčtoval odporcovi cenu služieb vo faktúrach: č. XXXXXXXXXXXX splatnej dňa 25. 11. 2012 znejúcej na sumu 5,99 Eur, č. XXXXXXXXXXXX splatnej dňa 25. 12. 2012 znejúcej na sumu 10,98 Eur, č. XXXXXXXXXXXX splatnej dňa 25. 01. 2013 znejúcej na sumu 13,49 Eur, č. XXXXXXXXXXXX splatnej dňa 25. 02. 2013 znejúcej na sumu 33,29 Eur, č. XXXXXXXXXXXX splatnej dňa 25. 03. 2013 znejúcej na sumu 28,09 Eur, č. XXXXXXXXXXXX splatnej dňa 25. 12. 2013 znejúcej na sumu 248,95 Eur. Odporca pohľadávky v sume 340,79 Eur neuhradil riadne a včas, a teda navrhovateľovi vznikol nárok aj na úroky z omeškania v zmysle Občianskeho zákonníka.

Poukázal na znenie bodu 3. Dodatku k zmluve a § 544 OZ. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody, ktorá právnenému predchodcovi navrhovateľa vznikla v dôsledku nesplnenia záväzku odporcu zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa. Vzhľadom k tomu, že odporca dodržal zmluvné podmienky po dobu iba troch mesiacov, navrhovateľ upravil výšku zmluvnej pokuty nasledovne: zmluvná pokuta 248,95 Eur / 24 mesiacov viazanosti * 21 zostávajúcich neuhradených mesiacov za poskytovanie služieb = 217,83 Eur. Navrhovateľ zoberal návrh späť v časti zmluvnej pokuty vo výške 31,12 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 31,12 Eur od 26. 12. 2013 do zaplatenia.

Odporcovi bol dňa 23. 03. 2016 doručený opis návrhu na začatie konania s výzvou, aby sa k nemu vyjadril. Odporca sa k návrhu nevyjadril.

Súd podľa ustanovenia § 96 ods. 1 OSP zastavil konanie v časti zmluvnej pokuty vo výške 31,12 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 31,12 Eur od 26. 12. 2013 do zaplatenia, keďže navrhovateľ v tejto časti zoberal návrh späť.

Vzhľadom k tomu, že predmetom konania zostala suma 309,67 Eur, a teda ide o drobný spor (§ 200ea ods. 1 OSP), súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a ods. 2 OSP.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že právny predchodca navrhovateľa Slovak Telekom, a.s. a odporca uzatvorili dňa 08. 08. 2012 podľa § 44 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách Zmluvu o poskytovaní verejných služieb - služba Mobilný internet (ďalej len „zmluva“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky a Cenník. Na základe uvedenej zmluvy právnenému predchodcovi navrhovateľa ako poskytovateľovi služieb vznikla povinnosť poskytnúť telekomunikačné služby odporcovi tak, ako si ich tento zvolil a odporcovi ako užívateľovi vznikla povinnosť uhrádzať cenu za poskytnuté služby vo výške vyfakturovanej právnym predchodcom navrhovateľa.

Zmluvné strany dňa 08. 08. 2012 uzatvorili Dodatok k zmluve, v ktorom si dohodli dobu viazanosti zotrvať v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov. V bode 3. Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb sa nachádza dojednanie o zmluvnej pokute v znení: „V prípade porušenia záväzku Účastníka uvedeného v bode 1 alebo 2 tohto dodatku a následnej deaktivácie Služby je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške uvedenej v tabuľke č. 1 tohto Dodatku.“ Podľa tabuľky č. 1 Dodatku je zmluvná pokuta vo výške 248,95 Eur. V zmysle bodu 1. písm. b) Dodatku je Účastník povinný riadne a včas platiť Podniku cenu za zriadenie a poskytovanie Služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so Zmluvou, týmto Dodatkom, Všeobecnými podmienkami, Cenníkom a zaplatiť Podniku administratívny poplatok V zmysle bodu 2. sa Účastník zaväzuje, že po dobu viazanosti nepožiadá o deaktiváciu, resp. zrušenie Služby a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by Podniku

vzniklo právo deaktivovať Službu alebo zrušiť službu odstúpením od Zmluvy alebo právo vypovedať Zmluvu z dôvodov porušenia povinností zo strany Účastníka.

Odporca nezaplatil cenu za poskytnuté služby, ktoré mu právny predchodca navrhovateľa vyúčtoval:

- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX za obdobie od 08. 10. 2012 do 07. 11. 2012, splatnou 25. 11. 2012 vo výške 5,99 Eur;
- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX za obdobie od 08. 11. 2012 do 07. 12. 2012, splatnou 25. 12. 2012 vo výške 10,98 Eur;
- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX za obdobie od 08. 12. 2012 do 07. 01. 2013, splatnou 25. 01. 2013 vo výške 13,49 Eur;
- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX za obdobie od 08. 01. 2013 do 07. 02. 2013, splatnou 25. 02. 2013 vo výške 33,29 Eur;
- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX za obdobie od 08. 02. 2013 do 07. 03. 2013, splatnou 25. 03. 2013 vo výške 28,09 Eur.

Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 11. 2014 s príslušnou časťou prílohy č. 1 mal súd preukázané, že predmetná pohľadávka voči odporcovi bola postúpená na navrhovateľa.

Zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom je zmluvou spotrebiteľskou, keďže bola uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa ako dodávateľom (v rámci predmetu jeho podnikania) a odporcom ako spotrebiteľom. Súd preto na právny vzťah medzi účastníkmi aplikoval ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov upravujúce spotrebiteľské zmluvy (§ 52 a nasl. OZ).

Navrhovateľom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, preto bol súd v zmysle § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa povinný prihliadnúť na premlčanie ex offa aj bez toho, aby sa odporca premlčania dovoľával v zmysle OZ. Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa je špeciálnym ustanovením k ustanoveniu § 100 ods. 1 OZ a je nutné aplikovať ho prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorým je aj nárok uplatnený v tomto konaní.

Podľa § 101 OZ premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, čo bolo v danom prípade dňom nasledujúcim po splatnosti jednotlivých faktúr. Trojročná premlčacia doba pre uplatnenie pohľadávky vo výške 5,99 Eur, splatnej dňa 25. 11. 2012, začala plynúť dňa 26. 11. 2012 a uplynula dňa 26. 11. 2015. Navrhovateľ podal návrh na začatie konania až dňa 02. 12. 2015, teda po jej uplynutí. V dôsledku premlčania práva navrhovateľa nebolo možné priznať mu uplatnený nárok vo výške 5,99 Eur, a preto súd návrh v tomto rozsahu zamietol.

V konaní nebolo spochybnené tvrdenie navrhovateľa, že odporca mu neuhradil na základe faktúr za obdobie od 08. 11. 2012 do 07. 03. 2013 cenu telekomunikačných služieb v sume 85,85 Eur. Súd má na základe predložených dôkazov za preukázané, že nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy 85,85 Eur je dôvodný a v súlade so zákonom, preto súd v tejto časti návrhu vyhovel.

Zo zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že návrh nebol podaný dôvodne v časti navrhovateľom uplatnenej zmluvnej pokuty 217,83 Eur, ktorá bola vyfakturovaná faktúrou č. XXXXXXXXXXXX s dátumom splatnosti 25. 12. 2013.

Súd dospel k záveru, že vyššie citované dojednanie o zmluvnej pokute v bode 3. Dodatku k Zmluve je absolútne neplatné, pretože na vznik nároku na zmluvnú pokutu nestačí len samotné porušenie zmluvných povinností spotrebiteľa, ale je nutné aj následné deaktivovanie Služby zo strany dodávateľa. Z uvedeného potom vyplýva, že vznik nároku na zmluvnú pokutu v tomto prípade je podmienený ďalšou právnou skutočnosťou (právnym úkonom právneho predchodcu navrhovateľa). Zmluvnú pokutu však možno dohodnúť vždy len ako nepodmienenú; nemožno kumulovať dva predpoklady, t. j. napr. porušenie povinnosti dlžníkom aj veriteľom alebo vznik povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu viazať kumulatívne tak na porušenie zmluvnej povinnosti ako aj na následné deaktivovanie Služby. Z toho vyplýva, že ak je vznik práva na zaplatenie zmluvnej pokuty viazaný napr. na odstúpenie účastníka od zmluvy (v prejednávanej veci na „deaktivovanie Služby“ s prakticky rovnocenným účinkom), hoci aj odôvodnené porušením povinnosti druhej zmluvnej strany, ide o dojednanie, ktoré odporuje kogentnému ustanoveniu

§ 544 ods. 1 OZ a ako také je neplatné podľa § 39 OZ. (obdobný právny názor vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/379/2013 zo dňa 16. 10. 2013)

Navyše, sporné dojednanie o zmluvnej pokute je neplatné aj z dôvodu, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. V spotrebiteľskej veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy by nemal byť výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Táto skutočnosť na prvý pohľad vyznieva v neprospech jedného účastníka zmluvy, pričom treba konštatovať, že dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinností na jeho strane. V tomto smere sa kladie veľký dôraz na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy, a ktorý obsah spotrebiteľ nijako neovplyvňuje, aby bol dôsledný pri uzatváraní zmluvných dojednávanií ako je zmluvná pokuta, predovšetkým tým, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia povinností. Za individuálnu zmluvnú podmienku nemožno považovať, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou, resp. dodatkom k zmluve. Spotrebiteľ nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy, vyberal si len balík služieb, dobu viazanosti a telekomunikačné zariadenie. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t. j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje). (obdobný právny názor vyslovený v rozhodnutiach Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/373/2013 zo dňa 24. 10. 2013, sp. zn. 17Co/379/2013 zo dňa 16. 10. 2013)

Skutočnosť, že navrhovateľ po začatí konania zobral návrh v časti uplatnenej zmluvnej pokuty späť a požadoval zaplatenie zníženej zmluvnej pokuty, nespôsobuje odstránenie neprijateľnosti dojednávania o zmluvnej pokute v bode 3. Dodatku k zmluve. Neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je neplatná a súd na jej základe nemôže priznať žiadne plnenie v prospech dodávateľa, resp. jeho právneho nástupcu.

Súdy Slovenskej republiky už niekoľkokrát vyhlásili zmluvné dojednávania o zmluvných pokutách rovnakého významu, nachádzajúce sa v spotrebiteľských zmluvách (a dodatkoch k zmluvám) uzatváraných právnym predchodcom navrhovateľa, za neprijateľné zmluvné podmienky. Právny predchodca navrhovateľa i navrhovateľ sú povinní bez ďalšieho zdržať sa ich opakovaného používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly (§ 53a OZ).

Súd podľa § 153 ods. 3 a 4 OSP aj bez návrhu vyslovil, že uvedené dojednanie o zmluvnej pokute je neprijateľné a uviedol vo výroku tohto rozhodnutia znenie tejto zmluvnej podmienky. Súd je povinný na neplatnosť zmluvnej podmienky prihladať a nepriznať na základe nej požadované plnenie. Na základe uvedeného súd návrh navrhovateľa v časti uplatnenej zmluvnej pokuty vo výške 217,83 Eur zamietol.

Navrhovateľ si uplatnil aj úroky z omeškania z jednotlivých dlžných vyfakturovaných súm odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých faktúr do zaplatenia. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že odporca bol v omeškanií so splatením vyfakturovanej ceny telekomunikačných služieb, nakoľko ich neuhradil riadne a včas, t. j. v lehote ich splatnosti, čím sa odporca ako dlžník dostal do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku (a to vždy nasledujúcim dňom po splatnosti jednotlivých nezaplatených faktúr) a teda navrhovateľovi vzniklo právo na úroky z omeškania a to až do zaplatenia týchto súm, keďže omeškanie odporcu stále trvá. Súd preto navrhovateľovi priznal úroky z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 OZ a § 3 ods. 1, § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. z priznanej sumy tak, ako sú uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a v prevyšujúcej časti uplatnených úrokov z omeškania návrh navrhovateľa zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP tak, že žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov konania nepriznal, keďže každý z účastníkov konania mal len čiastočný úspech v konaní, pričom navrhovateľ bol v prevažnej miere neúspešný a odporca náhradu trov konania ani nežiadal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení dvojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), musí byť datované a podpísané. Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).